

Utskrift av vedtak i Fjordfiskerikommisjonens møte 16.09.2019 – Sak 7 om høring av forslag om å utvide deltakelsen i det kvoteregulerte fisket etter kongekrabbe

Fjordfiskerikommisjonen viser til høringsbrev av 9. juli 2019 fra Nærings- og fiskeridepartementet med «*forslag om å utvide deltakelsen i det kvoteregulerte fisket etter kongekrabbe*», med høringsfrist 25. september 2019 (ref. 19/3851-1).

Gjeldende kongekrabbeforvaltning er basert på prinsippet om en todelt forvaltning, ved at man skal begrense videre spredning av kongekrabben vest for Nordkapp og at kongekrabben skal forvaltes som en ressurs øst for Nordkapp. Dette veivalget er basert på Norges internasjonale forpliktelser til å utrydde introduserte arter veid opp mot at kongekrabben er etablert som en viktig ressurs for fiskere, industri og lokalsamfunn i Øst-Finnmark. Det kommersielle fisket bygger på at de som har den største ulempen med kongekrabben har førsterett til å utnytte den som ressurs. Det vil i praksis si at fiskerne med de minste fartøyene bosatt i Øst-Finnmark, Porsanger og Nordkapp har tilgang til krabbekvoter. Stortinget behandlet så seint som for to år siden en omfattende evaluering av kongekrabbepolitikken der man på nytt stadfestet prinsippene om todelt forvaltning og at de som har de største ulempene med krabben også skal ha førsteretten til å fiske. Stortingsbehandlingen i 2017 var gjenstand for en omfattende politisk debatt, og derfor er det svært overraskende at regjeringen sender ut forslag til omfattende endringer i forvaltningen etter kun kort tid, og uten at det foreligger nye momenter på bordet.

Nærings- og fiskeridepartementet foreslår i sitt høringsbrev datert 9. juli 2019 at også fartøy fra alle kommunene i Vest-Finnmark som ellers oppfyller vilkårene skal få delta i det kommersielle krabbefiske øst for 26 grader øst (Nordkapp). Dette vil ifølge departementet innebære at 179 fartøy skal inkluderes i det kommersielle fisket i øst, og innebære en inntektsnedgang på 18 prosent for de som i dag er inne i dette fisket.

Departementet peker selv på at forslaget vil endre på de hovedprinsippene Stortinget har lagt for kongekrabbeforvaltningen. Videre peker departementet på at forslaget vil øke kontrollutfordringene for Fiskeridirektoratet og Kystvakten, og at økt deltakelse vil kunne føre til et hardere press på beskatningen av bestanden.

Den eneste begrunnelsen departementet har for å foreslå endringer er «at lønnsomheten i dette fisket er godt, og bør kunne deles på flere». Det er en sjeldent tynn begrunnelse for å foreslå så omfattende endringer.

Fjordfiskerikommisjonen vil i tillegg påpeke følgende:

- *Forslaget problematiserer ikke at Troms og Finnmark er vedtatt sammenslått fra 1. januar 2020, og fremfører ingen begrunnelse for at man skal forskjellsbehandle fiskere fra vekstkommunene Alta og Hammerfest fra mer fiskeriavhengige samfunn i Nord-Troms og på Senja. Det er derfor grunn til å tro at man ved å flytte grensa også øker presset på deltakelse fra kommuner i Troms og potensielt fra andre steder langs kysten.*
- *Ved å slippe vesentlig flere fartøy inn i fisket med redusert lønnsomhet som en konsekvens, vil det kunne utløse nye krav om økt inntektsgrense fra andre fiskerier for å kunne delta i fisket. Vi minner om at regjeringen allerede har økt inntektskravet og stengt de minste fartøyene ute fra fisket. De minste båtene er de som er minst mobile*

og har minst mulighet til å slippe unna kongekrabben, og reguleringsgrep som reduserer deres mulighet for deltakelse må derfor unngås.

- De distriktpolitiske konsekvensene er ikke vurdert. Kongekrabben har vært en liten, men viktig kilde til sysselsetting i fiskerisamfunnene i Øst-Finnmark. Dette er kommuner som ellers har få vekstimpulser. Kommunene i Vest-Finnmark har et større tilfang av arbeidsplasser blant annet med bakgrunn i utbyggingen knyttet til petroleum i Hammerfest og universitetsmiljøet i Alta.
- Kongekrabbepolitikken har stor betydning for sjøsamiske lokalsamfunn, noe som ikke er omtalt i høringsbrevet. Vi forventer for øvrig at Sametinget konsulteres om forslaget.

Dersom Havforskningsinstituttet legger fram ny kunnskap om at kongekrabben er i ferd med å etablere seg også vest for 26 grader Ø, må dette møtes enten ved at 1) utryddingsfisket intensiveres i tråd med våre internasjonale forpliktelser for å hindre videre spredning av krabben, eller 2) at grensen for det kommersielle fangstområdet flyttes vestover.

Høringsbrevet fra departementet framfører så mange gode argumenter mot forslaget at det burde være nok til å legge forslaget i en skuff.

Fjordfiskeremnda går derfor mot begge alternativer i høringsforslaget, og anbefaler at departementet ikke går videre med det.